AFRIKA BEZ FILTRU

TÝDENNÍ BRIEF
12/26 2.–8. listopadu 2026
Důležité zprávy – jeden názor.

Linda Piknerová
afrikanistka a politoložka

GLOSA LINDY PIKNEROVÉ

Nic netrvá věčně

Žádný strom neroste do nebe, chtělo by se říct při pohledu na výsledky obecních voleb v JAR, v nichž přes 30 let vládnoucí ANC propadl tak, jak by ještě před pár lety nikoho nenapadlo. Strana žijící z odkazu Mandely už nemůže počítat s automatickou podporou voličů, protože prokázala, že Mandelovy vize přetavila akorát v nefunkční veřejný sektor. Inu výmoly na silnicích neomluvíte slovy, že za to může "globální oteplování", jak se jeden z lídrů ANC snažil během kampaně vysvětlit zmateným obyvatelům Johannesburgu, kteří poprvé v historii upřednostnili politickou matadorku Helen Zille. Zatímco v JAR rozhodli o změně voliči, v Somálsku musel jejich roli zaujmout soud, protože nikdo neví, kdy prezidentovi skončí funkční období. Zdánlivě nepochopitelná věc, chtělo by se říct, jenže zemi, která prochází válkou od roku 1991, těžko vyčítat, že její parlament nefunguje tak, jak si my představujeme. Ne všechny staré pořádky bourají sami Afričané. Pravidla mezinárodní ekonomiky určují aktéři mimo kontinent, což ukazuje nejnovější rozhodnutí USA změnit JAR a Rwandě od nového roku obchodní podmínky. Ukončením bezcelního přístupu na americký trh sleduje Trump vlastní zájmy, a sice donutit JAR uznat, že její pozemkové zákony zvýhodňují černochy, a Rwandu přitlačit k omezení podpory paramilic ve východním Kongu. Z amerického nástroje afrického rozvoje se stal bič závislý na vrtoších Donalda Trumpa. Co se stane, když zavedené pořádky mizí, ale problém zůstává? To zjistíme už brzy na příkladu Západní Sahary a Somálska, kde končí dosavadní bezpečnostní angažmá OSN resp. Ugandy. Po 35 letech práce v Západní Sahaře mise nedosáhla svého cíle - referenda - a tak si znepřátelené strany budou muset vystačit samy. Je dost možné, že jim pomocnou ruku nabídne Trump, který jako projev dobrých vztahů dostal už kus marocké dálnice. Politické funkce, obchodní dohody i mírové mise mají své datum spotřeby. Jen problémy, kvůli kterým vznikly, bývají pozoruhodně trvanlivé.

Linda

LINDA PIKNEROVÁ

Zprávy týdne

01 UGANDA / SOMÁLSKO

AUSSOM při ugandském odchodu převezme čtyři základny u Mogadiša

Uganda zahájila postupné stahování sil ze Somálska po téměř dvaceti letech nasazení. První vojáci z bilaterálního kontingentu se již vrátili domů; tato část operace má skončit během několika dnů, zatímco jednotky pod misí Africké unie AUSSOM mají odcházet…

REUTERS – ZAHÁJENÍ UGANDSKÉHO STAHOVÁNÍ, 2. 11. · ASSOCIATED PRESS – PRVNÍ NÁVRATY A HARMON…

02 JIHOAFRICKÁ REPUBLIKA

ANC při téměř dokončeném sčítání klesl na 30,8 procenta

Jihoafrická volební komise měla 8. listopadu zpracováno 99,9 % volebních okrsků. Africký národní kongres získával přibližně 30,8 %, Demokratická aliance 24,6 % a uMkhonto weSizwe 9,8 %. ANC tak proti roku 2021 ztratil téměř 15 procentních bodů a zaznamenal…

SABC NEWS – ZVLÁŠTNÍ HLASOVÁNÍ ZAČALO, 2. 11. · VLÁDA JAR / IEC – OFICIÁLNÍ HARMONOGRAM A PŘIPRA…

03 ZÁPADNÍ SAHARA / MAROKO / ALŽÍRSKO

Mise OSN MINURSO po 35 letech končí a zahájila odsun personálu

Mírová mise OSN MINURSO vstoupila do likvidační fáze poté, co Rada bezpečnosti nedokázala prodloužit její mandát, který vypršel 31. října. Mise od roku 1991 monitorovala situaci mezi Marokem a Frontou Polisario a měla připravit referendum o sebeurčení, kter…

OSN – UKONČENÍ OPERACÍ MINURSO A ZAHÁJENÍ LIKVIDACE, 1. 11. · ASSOCIATED PRESS – ROZSAH ODSUN…

04 SOMÁLSKO

Somálský nejvyšší soud odmítl prodloužení mandátu prezidenta

Somálský nejvyšší soud rozhodl, že mandát prezidenta Hassana Sheikha Mohamuda i federálního parlamentu vypršel a ústavní změny neschvalují pokračování prezidenta ve funkci do roku 2027. Soud nařídil politickým představitelům do 30 dnů dohodnout volební…

ASSOCIATED PRESS – ROZSUDEK, VOLEBNÍ LHŮTY A SPOR O JEHO VYKONÁNÍ, 6. 11. · GAROWE ONLINE – O…

05 JIHOAFRICKÁ REPUBLIKA / RWANDA / USA

USA vyřadí Jihoafrickou republiku a Rwandu z obchodních preferencí AGOA

Americká administrativa oznámila, že od 1. ledna 2027 ukončí Jihoafrické republice a Rwandě výhody programu AGOA, který umožňuje bezcelní vstup vybraného zboží na americký trh. Washington uvádí obchodní překážky a obavy týkající se vlády práva,…

USTR – OZNÁMENÍ UKONČENÍ ZPŮSOBILOSTI OD 1. LEDNA 2027, 2. 11. · VLÁDA JAR / SANEWS – OFICIÁLNÍ RE…